

La clau

Sovint s'estableix un paral·lelisme entre les alcaldesses de Madrid i Barcelona. Dues dones d'esquerres, amb història en els moviments socials, arribades a la política des de fora dels esquemes partidistes tradicionals, enfrontades a determinades estructures de poder i amb domini dels gestos. Però aquí s'acaben les similituds, perquè, a diferència de **Manuela Carmena**, **Ada Colau** ha arribat a la política no només com a cap de cartell per a l'ajuntament sinó per aixecar un projecte propi. Per més que ella insisteixi a dir que el seu compromís és amb la ciutat de Barcelona i que no pensa fer el salt a altres esferes, el cert és que els seus últims moviments responen a

Colau
'superstar'JUANCHO
Dumall

un desig de dominar més caselles al tauler català.

Així, va assistir a la manifestació de la Diada, inequívocament independentista, tot i que mante-

nint les seves discrepàncies amb el full de ruta sobiranista que impulsa Junts pel Sí. Paral·lelament, els seus afins, els anomenats *comuns*, iniciaven maniobres d'acostament a Esquerra Republicana i la CUP, cosa que posava nerviosos el president **Puigdemont** i els exconvergens davant el temor a un nou tripartit d'esquerres. I ara, per tancar el cercle, marca el seu perfil més social atacant els Mossos i la Generalitat pels últims desnonaments a Barcelona.

Els dos flancs

En una setmana, **Colau** s'ha fortificat pel flanc nacional davant els que l'acusaven de posar pedres al camí del procés. I també pel costat soci-

al contra els que li retreien haver oblidat l'ideari radical de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca.

La sortida d'ahir, amb un desnonament d'una família amb nens encara en calent, li va servir per matar tres ocells d'un tret. Va culpar de la situació la política del PP, va recordar l'obstruccionisme del Tribunal Constitucional davant la llei catalana contra la pobresa energètica i la pobresa habitacional i va responsabilitzar la Generalitat i els Mossos de no tenir prou sensibilitat per donar una solució, el real·lotjament, a les famílies desnonades per ordre del jutge. Torna la **Colau superstar**.

 @JuanchoDumall

La roda

JULI
CapellaEl plàstic
és or

No comparteixo la idea que el plàstic sigui una cosa *cutre*, vulgar i de quincalla. Molt al contrari, crec que és un material noble i preciós. Preciós per preu i per bellesa. No només això, sinó que a més és el material més intel·ligent del planeta, nascut de l'enginy humà. L'eben, l'ònix, l'or o els diamants són fruit de la naturalesa, sempre han existit, els explotem. Però el plàstic va néixer gràcies a la nostra irrefrenable curiositat, el vam inventar.

A qui se li havia d'acudir que un líquid putrefacte i pudent es podria transformar, per exemple, en un sofisticat cor artificial. Sense el plàstic les nostres vides serien terriblement més incòmodes. En l'àmbit sanitari salva diàriament moltes vides: pròtesis, xeringues d'un sol ús, bosses de sang, vials... Per això mateix és un absurd cremar la seva matèria primera, el petroli, per fer funcionar els motors dels vehicles. Algun dia ens penedirem d'haver malgastat aquest recurs escàs cremant gasolina.

Sense un material
nascut de l'enginy humà
les nostres vides serien
molt més incòmodes

Generacions futures no entendran aquest disbarat. El petroli tampoc s'hauria de malgastar per fer bosses, plats i coberts, que encertadament han decidit prohibir a França. Perquè són usos que perverteixen i degraden el seu altíssim valor. El poc petroli que queda s'hauria de reservar per produir plàstics sofisticats per a usos específics, on sigui de moment insubstituïble. Amb processos costosos és possible reduir-ne el caràcter contaminant, i reduint el seu ús a béns necessaris el seu problemàtic reciclatge quedaria acotat.

És possible que la investigació desenvolupi aviat altres polímers tan eficients a partir de matèries primeres orgàniques alternatives, els bioplàstics. Però de moment jo guardaria amb molta cura aquesta matèria artificial tan versàtil, que algú va imaginar ja fa un segle i mig per substituir el preat marfil. ≡

ELS DIJOUS, ECONOMIA

¿Mals salaris i bona economia?

És un error pensar que els sous baixos poden fer que els treballadors siguin més productius

ANTÓN
Costas

¿Hem d'alegrarnos que els salaris continuïn caient? Si ens centrem només en els efectes sobre la competitivitat de costos a curt termini de les empreses, la resposta seria que sí. Però els salaris tenen altres funcions importants, tant per al bon funcionament de l'economia i les empreses com per a l'existència d'una societat decent. Si les tenim en compte, no és clar que sigui una bona notícia. Al contrari, una economia de baixos salaris no construeix una bona economia ni una societat justa i harmoniosa. Però abans vegem les dades.

L'enquesta de costos laborals per hora treballada del segon trimestre que acaba de publicar l'Institut Nacional d'Estadística confirma el que ja havia mostrat la del primer trimestre. Tenint en compte l'efecte calendari per fer-los comparables amb els del mateix trimestre de l'any 2015, els salaris segueixen estancats, amb un creixement mitjà de només un 0,2%.

EN ALGUNS sectors estan creixent per sobre de la mitjana. És el cas de les indústries extractives, les activitats immobiliàries i les professionals. Però, per contra, hi ha altres sectors importants, com són l'ensenyament, la construcció, l'hostaleria i el comerç, en què els salaris continuen caient, entre un

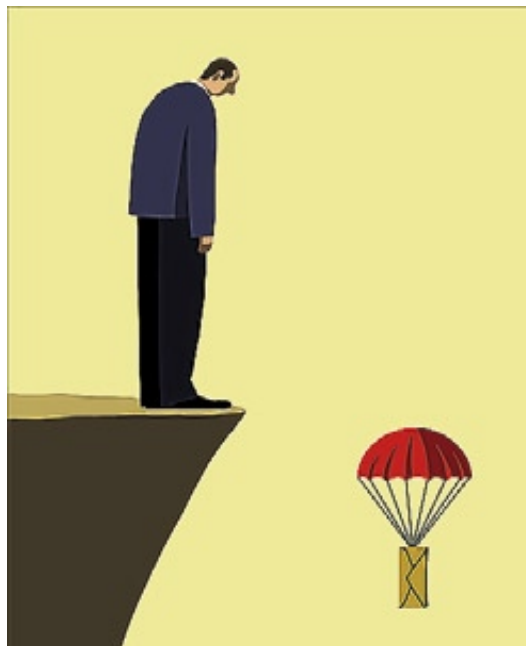
-0,6% en l'ensenyament i el -1,4% en l'hostaleria. Per si mateixos, en termes d'ocupació, aquests quatre sectors representen una mica més d'un terç del total de l'economia. Són, a més, els sectors on més ocupació es crea, però amb salaris cada vegada més baixos i amb pitjors condicions laborals.

Tornem ara a la qüestió inicial. ¿És bona per a l'economia la continuïtat d'aquesta caiguda de salaris? La resposta exigeix analitzar l'efecte sobre quatre aspectes: la competitivitat empresarial, la recuperació econòmica, les condicions de vida i la productivitat. Vegem-los.

• **Competitivitat i salaris.** En una visió curterminista, la caiguda dels salaris fa sostenibles moltes activitats econòmiques que d'una altra manera veurien compromesa la seva pervivència. Es tracta fonamentalment d'empreses d'escassa dimensió que viuen del mercat interior. La seva capacitat per basar la seva competitivitat en la millora de la productivitat és escassa. És per això que la legislació laboral tendeix a ser laxa per afavorir-la per la via dels salaris. Però el risc de la legislació laboral permissiva és que acabi sent com una droga que estimuli el creixement d'activitats de baixa productivitat amb salaris i condicions laborals pròpies del segle XIX.

Contràriament, el bon comportament exportador que mostra la balança comercial espanyola no està basat en els baixos salaris, sinó en empreses que per la seva dimensió mitjana-alta poden recolzar la seva competitivitat en les millores de productivitat, en la innovació dels seus productes i en la recerca de nous mercats. Aquesta és la bona competitivitat.

• **Recuperació econòmica i salaris.** La macroeconomia es basa en un principi molt senzill: el que tu gastes és el que jo ingreso; i el que jo gasto és el que tu ingresses. La despesa de les famílies és determinant per

Les empreses comencen a
veure que la rotació laboral deteriora
la competitivitat i els beneficis

Contràriament, el bon comportament exportador que mostra la balança comercial espanyola no està basat en els baixos salaris, sinó en empreses que per la seva dimensió mitjana-alta poden recolzar la seva competitivitat en les millores de productivitat, en la innovació dels seus productes i en la recerca de nous mercats. Aquesta és la bona competitivitat.

• **Recuperació econòmica i salaris.** La macroeconomia es basa en un principi molt senzill: el que tu gastes és el que jo ingreso; i el que jo gasto és el que tu ingresses. La despesa de les famílies és determinant per

a la recuperació econòmica. Ho estem veient a Espanya. El consum és el principal motor. Si els salaris es deprimeixen, la despesa de les famílies cau i l'economia torna a la recessió. Aquesta dimensió macro dels salaris sovint no és tinguda en compte.

• **Nova pobresa i salaris.** Els salaris són l'única font d'ingressos de la majoria de les llars. Feines amb baixos salaris no permeten portar una vida digna a moltes persones avui a Espanya. De fet, estem veient l'aparició d'una nova forma de pobresa: la de les persones que tenen una feina amb uns salaris i unes condicions laborals que no els permeten subsistir dignament. Ben definida, la competitivitat és la capacitat d'un país per millorar les condicions de vida dels ciutadans.

• **Productivitat i salaris.** És un error pensar que salaris baixos poden fer que els treballadors siguin més productius. Si fos així, l'esclavitud seria el millor sistema de relacions laborals. Contràriament, els baixos salaris augmenten la rotació dels treballadors; i aquesta rotació més gran deteriora la productivitat, la competitivitat i els beneficis a llarg termini. Això ho comencen a veure moltes empreses, tant en altres països com també a Espanya.

La conclusió lògica i racional és que els mals salaris no fan una bona economia. Per això tenen molt sentit les iniciatives que estan sorgint a favor de salaris dignes i de l'augment del salari mínim. Però sobre això en parlarem en una altra ocasió. ≡

Catedràtic de Política Econòmica (UB).